

A. CAFEROĞLU

AHMET CAFEROĞLU'NUN HAYATI ve ESERLERİ *

(Doğumunun 70. yıl dönümü münasebeti ile)

OSMAN F. SERTKAYA

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yeni Türk Filolojisi kürsü profesörü Dr. Ahmet Caferoğlu 17 Nisan 1899'da Azerbaycan'ın Gence şehrinde doğmuştur. Annesinin adı Güher, babasının adı İsmail (ölümü 1902)'dir.

Orta tahsilini Özbekistan'ın Semerkand (1908), lise tahsilini ise Azerbaycan'ın Gence (1909 - 1916) şehrinde tamamlamış, aynı yıl Kiew (Ukrayna) Yüksek Ticaret Okulu'na kaydolmuştur. Bu okula üç semestre (Eylül 1916 - Ocak 1918) devam eden Caferoğlu, Rus ihtilali üzerine 1917 sonlarına doğru Gence'ye dönmüştür. Gence'de Azerbaycan'ın istiklali için hazırlanan harekete katılan Caferoğlu, 1918 yılında Azerbaycan'a gelen İslâm Ordusu'na gönüllü yazılmış ve muharebelere iştirak etmiştir. (Rütbesi topçu onbaşı idi.) 1919'da Bakû Üniversitesi Türkoloji (Şarkiyat) bölümüne bir semestre devam etmiş, 1920 yılında Azerbaycan Cumhuriyetinin Sovyet Orduları tarafından istilâsı üzerine Türkiye'ye gelmiş, ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne kaydolmuştur. 1924 yılında Edebiyat Fakültesi'nden (*Licencié ès Lettres*) mezun olan Caferoğlu İlahiyat Fakültesi kütüphanesine memur olmuştur. 1925 yılının sonuna doğru Türkiyat Enstitü'sü asistanı iken, Almanya Dışişleri Bakanlığı'nın verdiği tahsisat ile Almanya'ya gitmiş, önce W. Bang - Kaup, A. von Le Coq, Vasmer ve Westermann'ın talebesi olarak bir semestre Berlin Üniversitesi'nde, sonra F. Giese, Carl Brockelmann, Diels, Koschmieder ve Schaefer'in talebesi olarak beş semestre Breslau Üniversitesi'nde türkoloji tahsili yapmıştır. 15. Mayıs. 1929

* Ahmet Caferoğlu'nun hayatı ve eserleri için bk: 75 *Azərbaycanische Lieder „Bajaty“ in der Mundart von Gänğü nebst einer sprachlichen Erklärung*, (Ayrı basım.) 18: Januar. 1930. s. 50; *Caferoğlu, Ahmet*, Türk Ansiklopedisi, Cilt IX, (Fasikül 67.) s. 182; Meedut Mansuroğlu. *Ahmet Caferoğlu, Philologue et dialectologue turc*. Orbis, Tome VII, No. 2. (1958) s. 590 - 594; J. Eekmann. *Ahmet Caferoğlu'nun Eserleri, Doğumunun 60. yıl dönümü münasebetiyle*. TDED. Cilt IX. (1959) s. 1 - 18; Omeljan Pritsak. *Zum 60. Geburtstag Ahmet Caferoğlu's*. UAjb. Band XXXII, Heft 1-2 (1960) s. 88 - 89; M[ehmet] Altunbay. *Prof. A. Caferoğlu*. Mücahit, No. 30. (Haziran 1960) s. 17 - 18.

tarihinde Breslau Üniversitesi'nde F. Giese'nin yönetiminde yaptığı (75 *Azərbaycanische Lieder „Bajaty“ in der Mundart von Gänğä nebst einer sprachlichen Erklärung = Gence ağızında 75 Azərbaycan „Bayati,, Türküsü - bir dil açıklaması ile - Bk. MSOS. XXXII (1929) s. 55-79; XXXIII (1930) s. 105-129; (Ayrı basım) 18. Januar. 1930. 50 s.*) isimli tezi ile “Dr. phil., ünvanını almıştır. 1929 yılında Türkiye'ye dönen Caferoğlu aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili Tarihi kürsüsü'ne doçent (müdürris muavini) tayin edilmiş, 1938 yılında bu kürsüye profesör, 1946'da da M. Fuat Köprülü'nün Üniversite'den ayrılması üzerine bu kürsünün başkanı olmuştur.

Fevkalâde verimli bir âlim olan Caferoğlu'nun 350'nin üzerinde ilmi yayını vardır. O, bu çalışmaları ile bir çok beynelmîl teşekküle üye seçilmiştir.

(25. Eylül) 1937 tarihinde Polonya Müsteşrikler Cemiyeti (Polskie Towarzystwo Orientalistyczne) 'ne üye, 1938 yılında Polonya İlimler Akademisi (Polska Akademia Umiejętności) 'ne muhabir üye, 1944 yılında Macaristan İlimler Akademisine bağlı Körösi - Scoma Cemiyeti (La Société de Körösi - Scoma de Hongrie) 'ne muhabir üye, 1949 yılında Beynelmîl Onomastik Cemiyeti (Comité International de Sciences Onomastiques - C. I. S. O -) 'ne Türkiye mümessili seçildi. 1953 yılında Hür Ukrayna Üniversitesi (L'Université Libre d'Ukraine) tarafından, O na Dr. h. c. (Doktor honoris causa) ünvanı verilerek Hür Ukrayna İlimler Akademisi (L'Académie des Sciences de l'Université Libre d'Ukraine -) 'ne muhabir üye seçildi. 1953 yılında (Centre International de Dialectologie Générale, Louvain) 'e ve, 1953'de Ural - Altay Cemiyeti (Societas Uralo - Altaica) 'ne üye seçilen Caferoğlu Buenos Aires'deki “Turan,, cemiyyetinin de fahri üyesi bulunmaktadır.

Hâlen Türkiyat Enstitüsü Müdürü olan Prof. Caferoğlu (13 Nisan) 1955 tarihinde İspanya Hükûmeti tarafından “De Alfonso X El Sabio,, nişanı ile taltif edildi. (5. Nisan) 1956'da (L'Atlante Linguistico Mediterraneo - A. L. M -) 'nün Türkiye mümessilliğine seçilen Caferoğlu kurulduğu tarihten beri de Türk Dil Kurumu üyesidir.

40 yılı aşan meslek hayatında kesif bir ilmî mesai sarfeden Ahmet Caferoğlu, *Azerbaycan Yurt Bilgisi* “Revue des Études d'Azerbaïdjan,, (1-36. sayı Ocak 1932 - Kasım - Aralık 1934, 37. sayı Şubat 1954) *Türk Amacı* “But Turc,, (1-8. sayı Temmuz 1942 - Şubat 1943); 1946 dan bu güne kadar başkanlığı altında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından çıkarılan *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* gibi bazı dergilerin sahipliği, başkanlığı ve mesul-

müdürlüğünü de yapmıştır. Bu dergilerin haricinde TM, TDAY, TKA, Bollettino, Annali, EI, Onoma, Orbis, Oriens, RO, RIEB, MSOS, UAJb., NO, ... vs gibi yerli ve yabancı birçok türkoloji dergisinde de makale neşretmiştir. Bu neşriyatın başlıcaları Türk dili tarihi; Eski Türk şiveleri; Türk onomastigi; Azerbaycan dili, edebiyat ve dialektolojisi; Anadolu türkçesi ve dialektolojisi; Türk kavimleri ... vs. dir. Bu sahalarda bir çoğunda, bilhassa Türkiye dialektolojisinde, Q öncülük yapmıştır.

Caferoğlu 1927 - 1928 yılları arasında Yeni Kafkasya ve Azeri Türk dergilerinde *A(hmet) Uran* (اوران) imzasını kullanmıştır. Ayrıca Türk Kültürü dergisindeki bazı imzasız yazılarla *Dr. Cafer Ahmedoğlu*, *Dr. Ahmet Muhtar* ve *Dr. Ahmet Salmaslı* imzalı yazılar onundur. (Bu müstear imzalı ve imzasız neşredilen yazılar aşağıda verilen bibliyografyada işaretlenmiştir).

KISALTMALAR

AAKD	Azerbaycan Aylık Kültür Dergisi (Ankara)
Ankara	Ankara (fransızca haftalık gazete, Ankara)
Annali RISON	Annali del Regio-Istituto Superiore Orientale di Napoli
AT	Azeri Türk (İstanbul)
AYB	Azerbaycan Yurt Bilgisi (İstanbul)
Bollettino	Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo (1959-1962) Venezia - Roma, (1962-1969) Firenze.
Dergi	Dergi, Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü yayını (Münih)
EI	Encyclopédie de l'Islâm
HBH	Halk Bilgisi Haberleri (İstanbul)
İFD	İlâhiyat Fakültesi Dergisi (Ankara)
MSOS As.	Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen II. Abt. Westasiatische Studien (Berlin)
Mücahit	Mücahit, Aylık İctimai Fikir Mecmuası (Ankara)
NO	Der Neue Orient (Berlin)
Onoma	Onoma, Bulletin d'Information et de Bibliographie (Louvain)

Orbis	Orbis, Bulletin International de Documentation Linguistique (Louvain)
OY	Odlu Yurt (İstanbul)
ÖDD	Öz Dilimize Doğru (İstanbul)
PhTF	Philologiae Turcicae Fundamenta (Wiesbaden)
RIEB	Revue Internationale des Etudes Balkaniques (Beograd)
RO	Rocznik Orientalistyczny (Krakow)
TA	Türk Amacı (İstanbul)
TD	Türk Dili - yeni seri - (Ankara)
Türk Dünyası	Türk Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu (İstanbul)
TDAY	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı "Belleten,, (Ankara)
TDB	Türk Dili. Belleten (1. 2. ve 3. seriler. Ankara)
TDED	Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi (İstanbul)
THBAT	Türk Halk Bilgisine Ait Tetkikler (İstanbul)
THlTM	Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası (İstanbul)
TK	Türk Kültürü (Ankara)
TKA	Türk Kültürü Araştırmaları (Ankara)
TM	Türkiyat Mecmuası (İstanbul)
Turan	A Magyar Turán Szövetség és a Turáni Mozgalom Közlönye. Revista del Movimiento Turano.
TY	Türk Yurdu (İstanbul)
UAJb	Ural- Altaische Jahrbücher (Wiesbaden)
VD	Vakıflar Dergisi (Ankara)
WI	Die Welt des Islams (Leipzig)
YK	Yeni Kafkasya (İstanbul)

1923

1. Kırımkiy, *Türkiye tarihi ve edebiyatı. XVI. asırda Türk edebiyatının altın devri.* - Rusçadan tercüme - (Basılmamıştır).
2. *Mihri Hatun* (bir numaralı eserden bir parça): Yeni Mecmua, No 84 (1923).

1925

3. *Türkiyat haberleri: Rusya'da*: TM I (1925), s. 336-341.
4. *Türkiyat haberleri: Azerbaycan'da*: TM I (1925), s. 341-343.

1927

- * 5. *Berlin'de matem merasimi*: YK IV, 16 (1927), s. 12 - 13.
- * 6. *Almanya'da tes'id merasimi - Berlin kolonisi arasında*: YK IV, 18 (1927), s. 13.
- * 7. *Münih'de " Turan Cemiyetinde,,*: YK IV, 18 (1927), s. 13.
- * 8. *Almanya'dan mektup*: YK IV, 19 (1927), s. 15 - 16.

1928

- * 9. *Berlinde Azerilerin matem merasimi*: AT I, 8 (1928), s. 10 - 11.
- * 10. *Almanya'da Azerbaycan İstiklâl Bayramının tes'idi*: AT I, 10 (1928), s. 10 - 11.
11. *Azerî halk edebiyatında " Kaçak Nebi,, destanı*: AT I, 13 (1928), s. 3 - 5; 14 (1928) s. 9 - 10, 17 (1928), s. 7 - 9.
12. *Mirza Şefi hakkında notlar*: TM II (1928), s. 261 - 270.
13. Profesör Kozmin : *Hakaslar.* - "Minusinsk,, vilâyeti hakkında tarihi, etnografi ve iktisadî bir risale; rusça; "İrkutsk vilâyeti ilim hadimleri,, neşriyatından; 1925; ufak hacımda, cilt 1, sahife 185, seri 4. - Tanıtma: TM II (1928), s. 522 - 525.
14. A. Samoyloviç : " *Muasır Osmanlı Türk Lisanı,,nın muhtasar sarf u nahvi.* - "Leningrad Canlı Şark Lisanları Enstitüsü,, külliyatından, No. 10. - Leningrad, 1925, 154 sahife, rusça. - Tanıtma: TM II (1928), s. 525 - 526.

* A. Uran imzası ile neşredilmiştir.

15. *Orientalia* - "Leningrad Umumî Kütüphanesi,, neşriyatından, seri 5, cilt 1, Leningrad, 1926, sahife XIV+200, müdürü: Profesör Marr. - Tanıtma : TM II (1928), s. 526 - 528.
16. *Türkiyat haberleri : Belçika'da* : TM II (1928), s. 565 - 566.
17. *Türkiyat haberleri* : "Şura Cumhuriyetleri İttihadı,,nda : TM II (1928), s. 581 - 597.

1929

18. *Karacaoğlan* : HBH I, (1929), s. 5 - 10.
19. *Orhon âbidelerinde atalar sözü* : HBH I, 3 (1929), s. 11 - 14 (43 - 46).
20. *75 Azärbajğanische Lieder „Bajaty“ in der Mundart von Gändschä nebst einer sprachlichen Erklärung* : MSOS As. XXXII (1929), s. 55 - 79 ; XXXIII (1930), s. 105 - 129.
21. *Die türkische Sprachforschung und Prof. Dr. Mehmed Fuad Köprülü* : NO IX (1929), s. 40 - 45.
22. *Tarihte Azerbaycan - Rus münasebatı* : OY I (1929), s. 365 - 369, 419 - 423, 464 - 463, 512 - 515; II (1930), s. 32 - 35, 91 - 94.
23. *Türkçede "daş,, lâhikası* : THBAT I (1929), 16. s.

1930

24. *75 Azärbajğanische Lieder „Bajaty“ in der Mundart von Gändschä nebst einer sprachlichen Erklärung*. — Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Hohen Philosophischen Fakultät des Schlesischen Friedrich-Wilhelms Universität zu Breslau vorgelegt von Ahmed Djaferoglu aus Gändschä, wissenschaftlichem Assistenten am turkologischen Institut der Universität Konstantinopel. 18. Januar 1930. 49 s.
25. *Azerbaycan halk edebiyatında "sayacı,, türküsü* : Atsız 9 (1930), s. 228 - 231; 10 (1930), s. 247 - 250.
26. *Türkçede "tongal,, kelimesi* : HBH I, 7 (1930), s. 1 - 4 (101-104).
27. *Türklerde sihrî taş telâkkisi* : HBH II, 13 (1930), s. 1 - 6.

1931

28. *Abû-Hayyân, Kitâb al-İdrâk li-lisân al-Atrâk* : İstanbul 1931. XV+186+158 s.

29. *Tukyu ve Uygurlarda han unvanları* : THİTM I (1931), s. 105-119.

1932

30. *Türk lisanı tarihi dersleri tatbikat nümuneleri. I, Uygurcaya ait metinler* : İstanbul 1932. 32 s.

31. *XIX-uncu asır Azerî şairi Sirâcî* : (AYB Tetkikleri I). İstanbul 1932. 23 s.

32. *Azerî edebiyatında istiklâl mücadelesi* : (AYB Tetkikleri II). İstanbul 1932. 44 s.

33. *Azerbaycan tarihine umumî bir bakış* : AYB I (1932), s. 5-16.

34. *Büyük Azerî âlimi Mirza Kâzım bey* : AYB I (1932), s. 62-68.

35. *XVI-ıncı asır Azerî saz şairlerinden Tufarganlı Abbas* : AYB I (1932), s. 97-104.

36. *XIX-uncu asır Azerî şairi Seracî* : AYB I (1932), s. 193-197.

37. *Azerî lehçesinde bâzı Mogol unsurları* : AYB I (1932), s. 215-226.

38. *Azerî edebiyatında istiklâl mücadelesi izleri* : AYB I (1932), s. 291-305, 339-348, 361-371, 426-434.

* 39. *İlk Türk Dili Kurultayı* : AYB I (1932), s. 313-314.

40. *Öz türkçe devri* : ÖDD 1 (1932), s. 8-11.

41. *Öz türkçe buhranı* : ÖDD 2 (1932), s. 19-21.

42. *Öz türkçe araştırılması yolunda* : ÖDD 3 (1932), s. 35-37.

43. *Öz hukuk dili* : ÖDD 5 (1932), s. 72-74.

44. *Türk lehçeleri tasnifi meselesi* : ÖDD 6 (1932), s. 89-92.

45. *Uygur Türklerinde millî hukuk ıstılahları* : ÖDD 8 (1932), s. 130-135.

46. *Hilâl Münşi* : *Die Republik Aserbeidschan. Eine geschichtliche und politische Skizze*. Berlin 1930. s. 64. — Tanıtma : AYB I (1932), s. 253.

47. *Ahund zade Mirza Feth-Âli* : *Lengeran Veziri*. Dört perdelik komedi. Almandan tercüme edeni : Kurşunlu zade Raşit. Ecnebi müellifler koleksiyonu, Reklam matbaası. — Umumi Kütüphane. İstanbul, s. 1-96. — Tanıtma : AYB I (1932), s. 254-256.

* Bu yazı imzasız neşredilmiştir.

48. Hüseyin Namık : *Türk Dünyası*. İstanbul, 1932. Ahmet Halit kitaphanesi s. 237. — Tanıtma : AYB I (1932), s. 358-359.
49. Hüseyin Avni : *Bir yarım müstemlike oluş tarihi*. İstanbul 1932. Sinan matbaası. s. 71. — Tanıtma : AYB I (1932), s. 359-360.
50. Mme O. Chatskaya : *Quatraine Populaires de l'Azerbaidjan*, Avec introduction de N. K. Dimitriyev. Journal Asiatique. T. CCXII, N. 2, Avril-Juin. Paris 1928. s. 228-265. — Tanıtma : AYB I (1932), s. 408.

1933

51. *XVII-inci asırda Azerî şairi Melik bey Avcı* : (AYB Tetkikleri III). İstanbul 1933. 32 s.
52. *Turquie I. Râpport du Professeur Ahmed Caferoğlu, université de Constantinople* : L'adoption universelle des caractères latins (Dossiers de la coopération intellectuelle). Société des Nations, Institut International de Coopération Intellectuelle, Paris 1933, s. 121-131.
53. *Türklerde Lâtin hurufatı meselesi* : İstanbul 1933.
54. *XVII-inci asır Azerî şairi Melik bey Avcı* : AYB II (1933), s. 3-16, 57-64, 114-121.
- * 55. *Dil köşesi* : AYB II (1933), s. 130-135.
- * 56. *Azerbaycan'ın büyük matemi*, 27 Nisan 1920 : AYB II (1933), s. 145-148.
57. *İsmail bey Gaspirinski*. "Terciman,,ın elli yıllığı münasebetile : AYB II (1933), s. 165-169.
- * 58. *28 Mayıs 1918. Millî Azerbaycan Cümhuriyetinin on beş yıllığı* : AYB II (1933), s. 193-195.
59. *Avrupa seyyahlarına göre XVII-inci asır Azerbaycanı* : AYB II (1933), s. 254-263, 289-297.
60. *Türkiye Cümhuriyetinin on yıllığı* : AYB II (1933), s. 322-325.
61. *Öz Azerî sözlüğü* : AYB II (1933), s. 380-385.
62. *Mirza Feth-Ali Ahundzade* : AYB II (1933), s. 436-443.
63. *Türkçe ve diğer lisanlar arasında irtibatlar* : Birinci Türk Tarih Kongresi. Konferanslar Müzakere Zabıtları. [Ankara 1933],
- * Bu yazı imzasız neşredilmiştir.

- s. 83 - 86, 569 - 570.
64. *Çuvaşlarda ay adları* : HBH II, 20 (1933), s. 180 - 182.
65. *Uygurca lûgat örnekleri* : ÖDD 9 (1933), s. 156-159; 10 (1933), s. 184 - 188.
66. *Journal de Genève*. 5 Kânunusani 1933, N. 4. — Tanıtma : AYB II (1933), s. 41 - 43.
67. Mehmet Cemil : *Çandarlı Halil Paşa niçin öldürüldü*. İstanbul, İnkilâp kitaphanesi, 1933, S. 83. — Tanıtma : AYB II (1933), s. 238 - 239.
68. Dr. Mir - Yacub : "*Le Problème du Caucase*,,. Librairie Orientale et Américaine. S. 274. Paris 1933. — Tanıtma : AYB II (1933), s. 428 - 430.

1934

69. *Uygur sözlüğü*, Birinci bölüm, A-K. İstanbul (1934), XV+80 s.
70. *Türk dili* [konfrans] : Ateş-Güneş yazılarından, No. 4. İstanbul (1934), s. 34 - 42.
71. *Azerî lehçesinde bâzı Mogol unsurları II* : AYB III (1934), s. 3-8.
- * 72. *Abdurrahim bey* [Nekroloji] : AYB III (1934), s. 40.
73. *Mirza Feth-Ali Ahundzade hakkında bir vesika* : AYB III (1934), s. 41 - 45.
- * 74. *Dr. Reşit Galip bey* [Nekroloji] : AYB III (1934), s. 80.
75. *Şarkta ve Garpta Azerî lehçesi tetkikleri* : AYB III (1934), s. 96-102, 136-141, 197-200, 233-238.
- * 76. *Azerbaycan'ın millî matemi. 27 Nisan 1920* : AYB III (1934), s. 121.
- * 77. *28 Mayıs 1928* : AYB III (1934), s. 161-162.
- * 78. *İkinci Türk Dili Kurultayı* : AYB III (1934), s. 241 - 242.
79. *Azerî halk edebiyatında "Aşık Garip,, destanı* : AYB III (1934), s. 246 - 256, 325 - 331.
80. *Profesör Bang-Kaup* : AYB III (1934), s. 313 - 320.
81. *Azerî halk edebiyatında "sayacı sözleri,,* : AYB III (1934), s. 353 - 364.

* Bu yazı imzasız neşredilmiştir.

82. *Dilimizin dünü, bugünü ve yarını* : Çığır No. 11 (1934), s. 206.
83. *Uygurlarda hukuk ve maliye ıstılahları* : TM IV (1934), s. 1 43.
84. *Eski Türklerde cihet tâyini* : Varlık, 21. sayı (1934), s. 234.
85. Hacı Şeyhoğlu Hasan : *Çankırıda ahilikten kalma esnaf ve sohbet teşkilâtı*. Çankırı, Vilâyet Matbaası, 1932, "Duygu Gazetesi neşriyatından, Çankırı tarih ve halkıyatı notlarından, 3., S. 346+31+6.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 38-39.
86. Martti Räsänen : *Türkische Sprachproben aus Mittel-Anatolien I. Siwas vil.* "Studia Orientalia,, V. 2. Helsingforsiae, 1933. Societas Orientalis Fennica. S. 151.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 39.
87. *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi*, Maarif Vekâleti tarafından neşrolunur. İstanbul, Devlet Matbaası, 1933 Temmuz. Sayı : 1, S. 195.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 77-79.
88. Ali Dehri, *Çankırı masalları*. "Duygu gazetesi neşriyatından 4 hikâye,,. 5. Çankırı, 1933, s. 33-35-70-55. — Tanıtma : AYB III (1934), s. 302.
89. Memduh Necati, *Dilek. Milli Hikâye Azerbaycan İtibalarından*, Isparta İlk Adım Matbaası, 1933, s. 76. Fıatı 50 kuruş.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 302.
90. *Türk Dili*. Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni. İstanbul 1934, s. 5.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 303.
91. *Türk Dili*. Mayıs 1934, sayı 6, Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 303.
92. *Türk Dili*. Ağustos 1934, sayı 7, İstanbul.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 303-304.
93. Paul Wittek, *Das Fürstentum Mentesehe*, Istanbuler Mitteilungen, herausgegeben von der Abteilung Istanbul des Archaeologischen Institutes des Deutschen Reiches. İstanbul 1934, s. XVI+192.— Tanıtma : AYB III (1934), s. 304.

1935

94. *Abbas Molla* : Halk Edebiyatı Aksiklopedisi, 1. fasikül. İstanbul 1935.
95. *Kumuk Türk Sözlüğü* [tercüme, basılmamıştır].
96. Pekarskiy *Yakut dili sözlüğü*'nün mukaddimesi ile bir kısmının türkçeye tercümesi (490 folio sahifesi). Krş. Edouard Pekarskiy,

Yakut dili sözlüğü : (T. D. K., C. III. 4), I. cilt. İstanbul 1945, Önsöz.

1936

97. *L'origine des caractères orhoniques* : Ankara No. 131 (17. IX. 1936), s. 4; No. 132 (24. IX. 1936) s. 4; No. 133 (1. X. 1936), s. 4.
98. *Un manuscrit serbe à la Bibliothèque d'Agasofya* : Ankara No. 136 (22. X. 1936), s. 4.
99. *L'histoire de Harzem* : Ankara No. 139 (12. XI. 1936), s. 5, 7.
100. *La musique chez les Turcs* : Ankara No. 143 (10. XII. 1936), s. 5, 6; No. 144 (17. XII. 1936), s. 5, 7.
101. *La Canzone del "Sayag'i, nella letteratura popolare dell' Azerbaigian* : Annali RISON IX (Dicembre 1936—XV), 25 s. [ayrībasım].
102. *Büyük Azerî türkçüsü Mirza l'ethali Ahundzade* : Gündüz, No. 4 (1936), s. 108 - 110.
103. *Note sur un manuscrit en langue serbe de la bibliothèque d'Agasofya* : RIEB I—II (1936), s. 185-190.
104. *Tarduş ve Tôles kavimleri hakkında yeni bir düşünce* : Ülkü VII, 41 (1936), s. 370 - 375.
105. *Yenisey-Orhon harflerinin menşei* : Ülkü VII, 42 (1936), s. 433-445.
106. *Agasofya kütüphanesindeki yazma bir Sırp lûgati münasebetile* : Ülkü VIII, 43 (1936), s. 27 - 33.
107. *Termez definesine göre XIV-üncü asırda Harzem'in tarihî iktisadî hayatı* : Ülkü VIII, 44 (1936), s. 133 - 138.
108. *Cihan edebiyatında Türk kobuzu* : Ülkü VIII, 45 (1936), s. 203-215; 48 (1937), s. 411 - 426.
109. H. Sureja Szapszal, *Proby literatury ludowey Turkow z Azerbajzdanu Perskiyego — İran Azarbaycanı Halk edebiyatı örnekleri*, Krakow, 1935. XIII+100 sayfa. Polonya Akademisi (Mémoires de la Commission Orientaliste, serisinden, No. 18) neşriyatından. — Tanıtma : TM V (1936), s. 353 - 355.
110. *Sergeyu Fedoroviçu Oldenburgu,k pyatidesyatiletıyu nauçno-obşçestvennoy deyatel'nosti (1882 - 1932)*, Sbornik statey, Leningrad, 1934, sayfa 642, Rus Akademisi neşriyatından. — Tanıtma : TM V (1936), s. 361.

111. Gordlevskiy, V. A., *Bahâ-üd-dîn Nakşbend Buharskiy (K voprosu o nasloyniyah v Islame)* = Buharalı Bahâ-üd-dîn Nâkşbend (İslâmlar arasında şöhreti hakkında), s. 147 - 169. — Tanıtma : TM V (1936), s. 361 - 364.
112. İvanov, P. P., *K voprosu o drevnostyah v verhov'yah Talasa* = Yukarı Talas kadim eserleri meselesine dair (Oldenburg Külliyyatı, s. 241 - 257).— Tanıtma : TM V (1936), s. 365 - 367.
113. Kozmin, N. N., *Klassovoye litso "Attısı, Yollığ-Tegina, avtora Orhonskih pamyatnikov* = Orhon abideleri muharriri "Atısı,, lâkaplı Yollığ Tiginin sınıfı mensubiyeti (Oldenburg Külliyyatı, s. 259 - 277).— Tanıtma : TM V (1936), s. 367 - 369.
114. Malov, S. E., *Materialy po uygurskim nareçiyam Sin-Dzyana* = Sin-Dizyan Uygur şivelerine ait malzeme (Oldenburg Külliyyatı, s. 307 - 322).— Tanıtma : TM V (1936), s. 370.
115. *Orta-Asya Devlet Darülfünununun ihbarı* = Bulletin de l'Université de l'Asie Centrale [Tachkent]. Prof. V. G. Muhin ve P. A. Baranov'un idaresi altında, Taşkent [Peşşeryova, E. M., *Türkestan oturak ahalisinin bazı oyunları = Nekotoriye igriy sredi osedlogo naseleniya Türkestana* ve A. A. Semyonov, *Persidskaya novella o Mir-Ali-Şir "Nevaî,,* = Mir Ali Şir "Nevaî,, hakkında Farişi hikâye]. — Tanıtma : Ülkü VIII, 43 (1936), s. 64 - 72.
116. Samoyloviç, A. N., *Ne "idol,, a "plemya,,* = Put değil kavimdir. — Tanıtma : Ülkü VIII, 44 (1936), s. 158.

1937

117. *Uygur sözlüğü*, İkinci bölüm, K-S. İstanbul 1937. s. 81 - 160.
118. *Muallim M. Cevdet* hakkında başlıksız bir yazı. Muallim M. Cevdet'in hayatı, eserleri ve kütüphanesi. İstanbul 1937, s. 492 - 496.
119. A. N. Samoyloviç, *Noviye Tyurskiye Runi iz Mongölü* = Mogolistana aid yeni Türk Runası, "Bulletin de l'Académie des sciences de l'URSS, 1934, s. 631 - 634, ve A. N. Samoyloviç, *Noviye Tyurskiye Runi iz Mongölü II* = Mogolistana aid yeni Türk Runası II. "Bulletin de l'Académie des sciences de l'URSS, 1935, s. 657 - 659. — Tanıtma : Ülkü IX, 50 (1937), s. 154 - 156.
120. A. N. Samoyloviç, *Ne "Turki", a "Tsaritsa"* = "Türkler"

- değil, "İmparatoriça,, dir. — Tanıtma : Ülkü IX, 50. (1937), s. 156 - 157.
121. Martti Räsänen, *Zu den türkischen Runenschrifteintrag in der Uigurischen Übersetzung des buddhistischen Sûtra Sekiz Yükmek*, "Studia Orientalia", edidit Societas Orientalis Fennica, VI, 1. — Tanıtma : Ülkü IX, 50 (1937), s. 157 - 158.
122. Kai Donner ve Martti Räsänen, *Zwei neue türkische Runeninschriften*, Journal de la Société Finno-ougrienne,, XXV, 2, Helsingfors, 1931. 7 s. — Tanıtma : Ülkü IX, 50 (1937), s. 158 - 160.
123. Herman Albert, *Die älteste türkische Weltkarte (1076 n. Chr.)*, "Imago Mundi", 1935, s. 21 - 28 = En kadim Türk cihan haritası (Mil  di 1076). — Tanıtma : Ülkü IX, 52 (1937), s. 315 - 316.
124. Németh, J., *Dent  mog  r*, "Extrait des Mémoires de la Société Finno-ougrienne", LXVII, s. 290 - 295. — Tanıtma : Ülkü IX, 52 (1937), s. 316 - 318.
125. Tadeusz Kowalski, *Zur semantischen Funktion des Pluralsuffixes -lar*, l  r in den T  rksprachen, Mémoires de la Commission Orientaliste, no. 25, Krakow, 1935, s. 1 - 34. — Tanıtma : Ülkü X, 58 (1937), s. 377 - 383.
126. N. N. Kozmin, *Orhun abideleri muharriri "atısı,, l  kaplı Yollı -Ti  in*. — Rusçadan tercüme : Ülkü IX, 53 (1937), s. 349 - 358; 54 (1937), s. 431 - 440.
127. V. V. Bartold *Mir Ali Ő ir ve siyasi hayatı*. — Rusçadan tercüme : Ülkü X, 56 (1937), s. 160 - 167; 58 (1937), s. 356 - 365; 59 (1938), s. 423 - 433; 60 (1938), s. 517 - 528; XI, 61 (1938), s. 40 - 50; 62 (1938), s. 145 - 156.

1938

128. *Uygur s  zl  g  *, üçüncü bölüm, S - Z. İstanbul 1938. s. 161 - 240.
129. *İlk Türk dilcisi K  Ő garlı Mahmut*, Cumhuriyet Halk Partisi yayını, Konferanslar. Seri : 2-Kitap: 17, Ő ehremini Halkevi, 1938. 26 s.
130. Ettore Rossi, *Parafrasi turca del "De Senectute,, presentata a Solimano il Magnifico dal Bailo Marino de Cavalli (1559)*, Roma 1937. s. 1 - 77. — Tanıtma : İŐ IV, 2 (1938), s. 36.
131. Ord. Prof. M. Ő emsettin, *Türk Tarihinin İlk Devirlerinde Yakın Ő ark, El  m ve Mezopotamya*, "Türk Tarih Kurumu,, yayınlarından, Seri VIII, no. 3, Ankara, 1937. s. VI, 607. Fiyatı 350 KrŐ .

- ve Ord. Prof. M. Şemsettin Günaltay, *Türk Tarihinin İlk Devirleri Uzak Şark, Kadim Çin ve Hind*, İstanbul, 1937, s. 309, 150 kuruş. — Tanıtma : Ülkü X, 60 (1938), s. 564-567.
132. Rıfki Melül Meriç, *Türk Tezyinî Sanatları*, Güzel Sanatlar Akademisi neşriyatından, İstanbul 1937, s. 76, değeri 80 kuruş. — Tanıtma : Ülkü XI, 63 (1938), s. 281-283.
133. Kowalski, T., *O Ks. Michala Wieczorkowskiego. T. J., misjonarza perskiego, procach tureckich* = İran misyoneri papas Wieczorkowski'nin türkçe metinleri, "Rocznik Orientalistyczny" t. XII, Lwow 1938, s. 1-28. — Tanıtma : Ülkü XI, 66 (1938), s. 567-569.
134. Henryk Batowski, *Panstwa Balkanskie 1800—1923*, Travaux publiés par la Société Polonaise d'études concernant l'Europe Orientale et le Proche Orient, No. XV, Krakow, 1938, sah. X+327. — Tanıtma : Ülkü XI, 66 (1938), s. 569-570.
135. Ananiasz Zajaczkowski, *Manuel arabe de la langue des Turcs et des Kiptchaks (Epoque de l'Etat mamelouk)*, The Warsaw Society of Sciences and Letters, Publications of the Oriental Commission, N. 2, Warszawa, 1938, XXI+56+16. — Tanıtma : Ülkü XII, 67 (1938), s. 94-96.
136. W. Hinz *İran'ın Şir-ü Hurşit arması*, ZDMG. t. 91. Leipzig, 1937. — Almandadan tercüme : Ülkü XII, 68 (1938), s. 101-108.

1939

137. *Azerî Türk hayatında: batıl itikatlar*. İstanbul 1939. 15 s.
138. *Mahmut de Gazne. Essai sur l'origine et le caractère de l'Empire Gaznevide*: Ankara No. 256 (9. II. 1939), s. 5; No. 257 (16. II. 1939), s. 5.
139. *Bir örnek insan*: Oluş 24 (11. VI. 1939), s. 377-379.
140. *Türk teamül hukukunda evlâtlık müessesesi*: THİTM II (1939), s. 97-118.
141. *Türk teamül hukukuna göre Türklerde evlatlık edinme meselesi*: CHP Konferanslar serisi Kitap 1. (1939), s. 77-92.
142. *Afyonkarahisar Azerîleri*: Türklük I, 1 (1939) s. 23-29.
143. *Anadolu ve Azerbaycan çocuk folklorunda şamanizm bakiyesi*: Türklük I, 2 (1939), s. 144-149.

144. *Azerî Türk hayatında : bätül itikatlar* : Türklük I, 3 (1939), s. 194 - 206.
145. "*Ural-Altay*" dilleri-mektebi ve türkoloji : Türklük II, 7 (1939), s. 35-44.
146. *Profesör Carl Brockelmann. Doğumunun 70-inci yılı münasebetile* : Ülkü XII, 71 (1939), s. 446 - 449.
147. *Türk teamül hukukunun doğurduğu kadın dili* : Varlık VIII, 135 (1939), s. 106 - 108.
148. Alessio Bombaci, *La "Regola del parlare Turco" di Filippo Argenti*, R. Istituto Superiore Orientale, Pubblicazioni del Centro di Studi di Turcologia, N. I. Napoli, 1938, s. 75. — Tanıtma : Ülkü XII, 71 (1939), s. 465 - 466.
149. Halim Baki Kunter, *Eski Türk Sporları Üzerine Araştırmalar*, İstanbul 1938, s. 72, fiati : 125 kuruş. — Tanıtma : Ülkü XIII, 77 (1939), s. 474 - 475.
150. A. N. Yakubovskiy, *Gazneli Mahmut. Gazne devletinin menşei ve karakteri meselesine dair*, 1944. — Rusçadan tercüme : Ülkü XII, 72 (1939), s. 505 - 513; XIII, 73 (1939), s. 49 - 57; 75 (1939), s. 241 - 246; 76 (1939), s. 321 - 333.

1940

151. *Anadolu dialektolojisi üzerine malzeme I*. Balıkesir, Manisa, Afyonkarahisar, Isparta, Aydın, İzmir, Burdur, Antalya, Muğla, Denizli, Kütahya vilâyetleri ağızları (İstanbul Üniversitesi Yayınları : 105, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1940. XIII+216 s.
152. *Azerbaycan*. İstanbul 1940. 47 s.
153. *XIX uncu asır büyük Azerî Reformatörü Mirza-Feth-Ali Ahundzade* : Annali RISON, Nuova Serie I (Roma 1940—XIII), s. 69-85.
154. *Tarihte Türklük ve onun için çalışanlar* : C. H. P. Konferanslar Serisi, Kitap : 16 (1940), s. 1 - 18.
155. *Folklorumuzda millî hayat ve dil bakiyeleri* : C. H. P. Konferanslar Serisi, Kitap : 16 (1940), s. 21 - 36.

1941

156. *Anadolu dialektolojisi üzerine malzeme II*. Oyunlar, tekerleme-

- ler, yanılmaçlar ve oyun ıstılahları. -- Konya, Isparta, Burdur, Kayseri, Çorum, Niğde vilâyetleri oyunları (İstanbul Üniversitesi Yayınları : 136, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1941. XIII+171 s.
157. *Le Turquisme dans l'histoire et ses pionniers* : Ankara No. 372 (1.V.1941), s. 6; No. 373 (8. V.1941), s. 6; No. 374 (15.V.1941), s. 6.
158. *Vestiges de moeurs nationales et linguistiques dans notre folklore* : Ankara No. 375 (22.V.1941), s. 6; No. 376 (29. V.1941), s. 6.
159. *Anadolu seyahatleri notlarından : Kars vilâyeti* : Çınaraltı, 15. sayı (1941). s. 8-10.
160. *Türk teamül hukukunda içtimaî yardım* : Vakıflarımız, Cumhuriyet Matbaası. İstanbul 1941, s. 10-13.
161. *Der Ursprung der Wörter tongal, küräkân und nâmâr im aserbajdschanischen Dialekt* : WI (1941), s. 53-60.

1942

162. *Doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*, I. Kars, Erzurum, Çoruh ilbaylıkları ağızları (T. D. K., C. I. 9). İstanbul 1942. XXV+296 s.
163. *Kars vilâyeti II. Afşar aşireti* : Çınaraltı, 36. sayı (1942), s. 8.
164. *Türk kültür birliği hadimlerinden Mir-Ali-Şir Nevai* : TA I (1942), s. 6-11.
165. *Azerî tarihçisi Mirza Camal Kalabeyi* : TA I (1942), s. 162-164.
166. *Türk teamül hukukuna göre "İçtimaî Muavenet" müessesesi* : VD II (1942), s. 185-193.

1943

167. *Anadolu ağızlarından toplamalar*. Kastamonu, Çankırı, Çorum, Amasya, Niğde ilbaylıkları ağızları, Kalaycı argosu ve Geygelli yürüklerinin gizli dili (T. D. K., C. I. 10). İstanbul 1943. XXIV+272 s.
168. *Türk dili tarihi notları*, II. I. Bölüm (İstanbul Üniversitesi Yayınları : 187, Edebiyat Fakültesi Dil Seminerleri). İstanbul 1943. II+160 s.

1944

169. *Sivas ve Tokat illeri ağızlarından toplamalar*. (T. D. K., C. I.

11). İstanbul 1944. XXVIII+276 s.

1945

170. *Güney doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*. Malatya, Elâzığ, Tunceli, Gaziantep ve Maraş vilâyetleri ağızları (T. D. K., C. I. 12). İstanbul 1945. XVIII+319 s.

1946

171. *Kuzey-doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*. Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve yöresi ağızları (T. D. K., C. I. 14). İstanbul 1946. XXVI+355 s.

172. *Anadolu dialektolojisine dair bir deneme* : TDB Seri : III, Sayı : 6-7 (1946), s. 561-568.

173. *Ahmet Mithat Efendi ve türkçemiz* : TDED I, 1 (1946), s. 2-8.

174. *1945 yılı Kuzey-doğu Anadolu gezisinden* : TDED I, 2 (1946), s. 65-80.

175. *Niğde ağızlarından örnekler* : TDED I, 3-4 (1946), s. 149-162.

1947

176. *Türk dili tarihi notları I*, 1. Bölüm (İstanbul Üniversitesi Yayınları : 325, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1947. VIII+80 s.

177. *Kırşehir vilâyetinin bugünkü etnik teşekkülüne dair notlar* : TDED II, 1-2 (1947), s. 79-96.

1948

178. *Orta-Anadolu ağızlarından derlemeler*. Niğde, Kayseri, Kırşehir, Yozgat, Ankara vilâyetleri ile Afşar, Saçıkara ve Karakoyunlu uruklarının ağızları (İstanbul Üniversitesi Yayınlarından No. 346). İstanbul 1948. XII+264 s.

179. *"Küçük, çocuk, enik" kelimelerinin morfolojik ve semantik değişmelerine dair* : TDB Seri III, Sayı 10-11 (1948), s. 6-12.

180. *Çağatay türkçesi ve Nevaî* : TDED II, 3-4 (1948), s. 141-154.

181. *Türk Dili Coğrafyası haritasında Van'ın mevkii* : Vansesi Gazetesi, (29 Temmuz 1948), Sayı 25, [baş makale]

182. *Terekeme ağızile hudutboyu saz şairlerimizden Kurbanî ve şiirleri* :

TDED III, 1-2 (1948), s. 87-106.

183. *Hudut boyu saz şairlerimizden Dede Kasım : Zeytin Dalı I, 2* (İstanbul 1948), s. 4, 14.

1949

184. *Tadeusz Kowalski* : TDED III, 3-4 (1949), s. 245-255.
185. Ananiasz Zajaczkowski, *Ze studiow nad zagadnieniem Chazarskim* (Étude sur le problème des Khazars), Mémoires de la commission orientaliste, No. 36, Krakow, 1947, s. 1-99. — Tanıtma : TDED III, 3-4 (1949), s. 571-572.
186. Ananiasz Zajaczkowski, *Glosy Tureckie w zabytkach staropolskich. I. Katechizacja Turecka Jana Herbiniusa*, Travaux de la société des sciences et des lettres de Wrocław, seria A. No. 17, Wrocław, 1948, s. 1-76. — Tanıtma : TDED III, 3-4 (1949), s. 572-573.
187. Martti Räsänen, *Ein Überblick über die ältesten Denkmäler der türkischen Sprachen*, Studia Orientalia, XIII. 1, Helsingforsiae, 1946, s. 1-21. — Tanıtma : TDED III, 3-4 (1949), s. 573-574.
188. Martti Räsänen, *Regenbogen—Himmelsbrücke*, Studia Orientalia, XIV. 1, Helsingforsiae, 1947, s. 1-11. — Tanıtma : TDED III, 3-4 (1949), s. 574-575.

1950

189. *Eskişehir ağızları üzerine bir deneme* : TDED IV, 1-2 (1950), s. 15-33.

1951

190. *Anadolu illeri ağızlarından derlemeler* : Van, Bitlis, Muş, Karaköse, Eskişehir, Bolu ve Zonguldak illeri ağızları (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlarından No. 487). İstanbul 1951. XXIII+288 s.
191. *III. Beynelmîlel toponymie ve anthroponymie kongresi* : [15-19 Temmuz 1949] : TDED IV, 3 (1951), s. 275-285.
192. *Le parallélisme de la constitution sédantaire et nomadique dans la nomenclature toponymique turque* : Troisième Congrès International de Toponymie et d'Anthroponymie, Bruxelles, 15-19 juillet 1949. Volume II, Actes et Mémoires. Louvain 1951. s.119-124.

1952

193. *Bibliographia onomastica, Turquie* (Türkiye) : Onoma III (1952), s. 112 - 113, 188.
194. *Recherches sur la dialectologie de Turquie* : Orbis I, 2 (1952), s. 509 - 511.
195. *Erkilet çerçilerinin argosu "Dilce"* : TDED IV, 4 (1952), s. 331-344.
196. *Culte du Cheval dans l'onomastique turque* : Quatrième Congrès International De Sciences Onomastiques (Toponymie et Anthroponymie) Uppsala, 18 - 21 Août. 1952, Volume I. programme. s. 13 - 14.
197. *Türk tarihinde "Nöker" ve "Nöker-zâdeler" müessesesi* : IV. Türk Tarih Kongresi. Ankara 1952, s. 251 - 261.

1953

198. *Azerbaycan dil ve edebiyatının dönüm noktaları* : (Azerbaycan Kültür Derneği Yayınlarından : II). Ankara 1953. 26 s.
199. *Anadolu Abdallarının gizli dillerinden bir iki örnek* : Fuad Köprülü Armağanı. İstanbul 1953, s. 77 - 79.
200. *Hudut boyu saz şairlerinden Dede-Kasım* : AAKD II, 3 (1953), s. 6 - 8.
201. *Azerbaycan edebiyatı tarihinde sürgün Lehliler* : AAKD II, 8 - 9 (1953), s. 7 - 10.
202. *Une commission onomastique* : Onoma IV (1953), s. 89.
203. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma IV (1953), s. 89; 219.
204. *Azerî şivesinde nohur ve lap kelimeleri* : RO XVII (1953), s. 180 - 183.
205. *Türk onomastiğinde "at" kültü* : TM X (1953), s. 201 - 212.

1954

206. *Bakü-Tahran-İstanbul üçgeninin büyük mücahidi* : AAKD III, 10 - 11 (1954), s. 15 - 17.
207. *Hudut boyu saz şairlerinden Bağdat Hanım* : AAKD III, 12 (1954), s. 8 - 11.

208. *Modern Azerbaycan edebiyatına toplu bir bakış* : AYB IV, 37 (1954), s. 40 - 48.
209. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma V (1954), s. 243 - 244.
210. *Le culte du cheval dans l'onomastique turque* : Quatrième Congrès International de Sciences Onomastiques. Uppsala 1952. Volume II : Actes et Mémoires. Lund 1954, s. 205 - 211.
211. *Azerbaycan ve Anadolu ağızlarındaki moğolca unsurlar* : TDAY Belleten 1954 (TDK 1954), s. 1 - 10.
212. *IV. Beynelmîl Onomastik Kongresi (Uppsala, 18-21 ağustos 1952)* : TDED V (1954), s. 1 - 13.
213. *Pallacı, Tahtacı ve Çepni dillerine dair* : TM XI (1954), s. 41-56.
214. W. Eberhard — P. N. Boratav, *Typen türkischer Volksmärchen*. Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Veröffentlichungen der orientalischen Kommission, Bd. V, Wiesbaden 1953 .XI+506 s. — Tanıtma : TDED V (1954), s. 153 - 156.

1955

215. *Prof. Ahmet Caferoğlu'nun nutku* (Rezulzade Mehmet Emin'in vefatı münasebetiyle) : AAKD IV, 12 (1955), s. 32 - 35,
216. *Le "chasse" dans l'onomastique turque* : Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques. Programme et Communications. Salamanca 1955, s. 37 - 38.
217. *Ādharī* (Azerī), dialecte turque : *Eİ²*, 1955.
218. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma VI (1955), s. 156.
219. *Anadolu ağızlarındaki métathèse gelişmesi* : TDAY Belleten 1955 (TDK 1955), s. 1 - 7.
220. *Fatih'in dili* : TDED VI (1955), s. 83 - 90.

1957

221. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma VI/2 (1957), s. 267.
222. *Nouvelles initiatives* : Onoma VII (1956/57), 2. s. 314 - 315.
223. *Etimolojik araştırma denemeleri* : TDAY Belleten 1957 (TDK 1957), s. 1 - 11.

224. *Zwei Schamanen-Gottheiten Aserbajdschans und Anotoliens* : UAJb XXIX (1957), s. 240 - 245.

1958

225. *Türk dili tarihi I*. (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 778). İstanbul 1958. VIII+184 s.
226. *Le culte de la chasse dans l'onomastique turque* : Actes et Mémoires du Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques. Volumé II. Salamanca 1958, s. 3 - 6.
227. *Azerî türkçesinde -uban/-üben eki* : Jean Deny Armağanı. (TDK) 1958, s. 61 - 66.
228. *Azerbaycan ve Anadolu folklorunda saklanan iki şaman tanrısı* : İFD I-IV (1958), s. 65 - 75.
229. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma VII (1958), s. 99.
230. *Anadolu ağızlarında içses ünsüz benzeşmesi* : TDAY Belleten 1958 (TDK 1958), s. 1-11.
231. *Azerbaycan antroponimisine dair notlar* : TDED VIII (1958), s. 1-7.
232. *1958 yılı Anadolu gezisi raporu* : TDED VIII (1958), s. 126 - 129.

1959

233. *Die Anatolischen und Rumelischen dialekte* : PhTF I. Wiesbaden 1959, s. 239 - 260.
- * 234. *Das Aserbeidschanische* : PhTF I. Wiesbaden 1959, s. 280 - 307.
235. *The Migration of the Caucasian Peoples in the last 150 years* : Integration. Bulletin International 1959 / No. 3 (Augsburg 1959), s. 178 - 179.
236. *Hoca Nasreddin* : TDED IX (1959), s. 19 - 26.
237. *Azerbaycan I* : Mücahit II, 15 - 16 (1959), s. 3 - 4.
238. *Büyük matem* : Mücahit II, 17 - 18 (1959), s. 1.
239. *Azerbaycan II* : Mücahit II, 17 - 18 (1959), s. 16.
240. *Tarihten bir yaprak* : Mücahit II, 19 - 20 (1959), s. 1 - 2.
241. *Azerbaycan III* : Mücahit II, 19 - 20 (1959), s. 8.
242. *Kardeş kömeği* : Mücahit II, 21 - 22 (1959), s. 8 - 10.

* Gerhard Doerfer ile birlikte .

243. *Azerbaycan IV* : Mücahit II, 21-22 (1959), s. 16-17.
244. *Azerbaycan V* : Mücahit II, 23-24 (1959), s. 8-9.
245. *Dedem Korkut hikâyelerinin antroponim yapısı* : TDAY Belleten 1959. (TDK 1959), s. 59-80.
246. Ü. Nalbandoğlu, *Türkiye deniz balıklarının sözlüğü*, İstanbul Üniversitesi Hidroloji Enstitüsü yayımlarından No. 2, İstanbul 1954, 41 s, II. Baskı (*Wörterbuch für die Fischbezeichnungen der türkischen Meere*, veröffentlichungen des Hydrologischen Forschungsinstitutes der Universität zu İstanbul, No 2, İstanbul 1954, 41 s. Zweite Auflage).— Tanıtma : Bollettino I (1959), s. 223-225.

1960

247. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma VIII (1958/1959), 1. s. 155-156.
248. *Türkiye balık adları* : TDED X (1960), s. 111-132.
249. *Anadolu ve Rumeli ağızları araştırmalarının bugünkü durumu* : VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler 1957 (TDK 1960), s. 65-70.
250. *Türk onomastiğinde "başlık" yahut "serpuş"* : VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler. 1957 (TDK. 1960), s. 113-125.
251. *Azerbaycan VI* : Mücahit III, 25-26 (1960), s. 8-9.
252. *Yenilmez bir gerçeklik* : Mücahit III, 27-28 (1960), s. 2-6.
253. *Azerbaycan VII* : Mücahit III, 27-28 (1960), s. 16-18.
254. *28 Mayıs ülkesi Azerbaycan* : Mücahit III, 29 (1960), s. 1-2.
255. *Azerbaycan VIII* : Mücahit III, 29 (1960), s. 12-14.
256. *Dedeye lâyük torun : İsmail Han Ziyathan* : Mücahit III, 30 (1960), s. 4-7.
257. *Azerbaycan IX* : Mücahit III, No 30 (1960), s. 13-14.
258. *Azerbaycan X* : Mücahit III, 31-32 (1960), s. 8-9.
259. *Bereketli mücahit Halil Bey Hasmehmet* : Mücahit III, 33-34 (1960), s. 5-8.

1961

260. *Preliminary outline on the ethnocentric description of Turkey in*

connection with the publication of the ALM: Bollettino (1960-1961), 2-3. s. 55-60.

261. *In memoriam Mecdut Mansuroğlu. 1910-1960*: [Nekroloji] Bollettino (1960-1961), 2-3. s. 219-220.
262. *Der Hund in der Türkischen Onomastik*: VIe Congrès International de Sciences Onomastiques, München: 24-28 August. 1958, Actes et Mémoires, Band II, München 1961. s. 186-190.
263. *Çin kaynaklarının saçöven Türkleri*: VI. Tarih Kongresi Bildiri Özetleri, Ankara 1961. s. 20-21.
264. *Azeri edebiyatında spekülasyonculuk*: Mücahit IV, 37-38 (1961), s. 8-11.
265. *Duma'dan yükselen Türk sesi*: Mücahit IV, 41-42 (1961), s. 8-11.
266. *Aziz Ata*: Mücahit IV, 43-44 (1961), s. 1-2.
267. *Atlente Linguistico Mediterraneo*: TDED XI (1961), s. 11-18.

1962

268. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma (XI 1960-1961), 1-2. s. s. 186-188.
269. *Azerbaycan onomastiğinde "ağa"*: Németh Armağanı (TDK 1962), s. 89-92.
270. *Türk onomastiğinde "köpek" kültü*: TDAY Belleten 1961 (TDK 1962), s. 1-11.
271. *Dünya coğrafyasında Van dilinin yeri ve önemi*: Bizim Eller. yıl 1, No. 1 (2. Nisan 1962), s. 9.
- * 272. *Azerî kardeşler yardımlaşma derneği*: Göçten konular. (Türkiye Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu), I. (İstanbul 1962), s. 7-9.
273. *İhtilâlcî mücahit Mahmudoğlu Mustafa*: Mücahit. No. IV, 45-46 (1962), s. 7-9.
274. *Azerbaycan ölmezlerinden Ceyhun Hâcibeyli*: Mücahit V, 51-52 (1962), s. -42.

1963

275. *Die Moderne Aserbaidshanische Literatur*: Handbuch Der Orientalistik, fünfter band, Altaistik, erster abschnitt, Türkologie

* Hasan İsmaili ile birlikte

(Leiden/Köln 1963), s. 418 - 426.

276. *Filoloğ gözü ile Tanpınar'ın "Beş Şehir"indeki kelime üslûbu* : TDED XII (1963), s. 87 - 96.
277. *Muğla ağzı* : TDAY Belleten 1962 (TDK 1963), s. 107 - 130.
278. *Azerbaycan'ın mizah şairi Ali Ekber "Sabir" (1862-1911) - Doğumunun 100. yılı münasebetiyle* - : TK I, 3 (1963), s. 8 - 13.
279. *Yaşasın Şehriyâr-ı Hürriyet* : TK I, 4 (1963), s. 5 - 8.
280. *Şekilce milliyetçi Sovyet Türk edebiyatı* : TK I, 6 (1963), s. 13-18.
- * 281. *Kaşgay (Kaşkay) Türkleri üzerine bir açıklama* : TK I, 6 (1963), s. 55 - 57.
282. *Dış Türkler kültürünün korunması meselesi üzerine* : TK I, 7 (1963), s. 12 - 16.
283. *İstanbul fethinin beşinci yüzyılı dolayısıyla Sovyetler yaygarası* : TK I, 8 (1963), s. 5 - 10.
284. *İki başlı kartaldan Sovyet kızıl bayrağına kadar* : TK I, 9 (1963), s. 26 - 31.
285. *"Üst" ve "Ast" vatandaşlar ülkesi* : TK I, 10 (1963), s. 1 - 6.
286. *Yaman bir vesika* : TK I, 12 (1963), s. 19 - 22.
287. *Büyük Türk kültürçüsü Atatürk* : TK II, 13 (1963), s. 70 - 74.
288. *Les couleurs dans la nomenclature des noms ethniques turcs* : Estratto dal III. vol degli «Atti e Memorie del VII. Congresso Internaz. di Scienze Onomastiche» Firenze - Pisa 1961 (1963), s. 369 - 372.

1964

289. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma X (1962 - 1963), 1. s. 143 - 144.
290. *Anadolu ağızları konson değişimleri* : TDAY Belleten 1963 (TDK 1964), s. 1 - 32.
291. *İsmail Gaspralı - ölümünün 50. yıldönümü münasebetiyle bir etüd* - : Kırım Türk Kültür ve Yardımlaşma Derneği Neşriyatı (1964), İstanbul. 16 s.
292. *BakırVan tasının kerameti* : Bizim İller. yıl 17. sayı 17 (2. Nisan. 1964), s. 1.

* Bu yazı imzasız neşredilmiştir.

293. *Türk Dili Tarihi II*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yayınları No. 1072, İstanbul 1964, XV—256. s.
294. *Şair Şehriyar* : TKA I, sayı 1 (1964), s. 133-141.
- * 295. *Kıbrıs'ın sahte hamisi* : Mücahit V, 57-58 (1964). s. 1-2.
296. *Sovyet millî kültür nihilizmi ve inkârı* : Mücahit V, 57-58 (1964), s. 6-8.
297. *El ve Ulusu ile beraber ağlayan şair* : Mücahit V, 59 (1964), s. 6-7.
298. *Hasta milliyetçilik anlayışı ve nefret yaratma mektebi* : TK II, 15 (1964), s. 6-11.
299. *Yeni bir Sovyet yatırımı* : TK II, 16 (1964), s. 27-30.
300. *Kumuk Türkleri* : TK II, 17 (1964), s. 9-12.
301. *Azerbaycanda maarif hareketleri* : TK II, 18 (1964), s. 130-136.
302. *Tarihin ilk Türk cumhuriyeti Azerbaycan* : TK II, 19 (1964), s. 10-16.
- ** 303. *Kurutulmak istenen istiklâl çeşmeleri* : TK II, 19 (1964), s. 26-32.
304. *Türkmenler* : TK II, 20 (1964), s. 23-28.
305. *Sovyet-Rusya idaresindeki esir milletler* : TK II, 21 (1964), s. 20-35.
306. *Tarihte Türk askerî benliği* : TK II, 22 (1964), s. 28-32.
307. *Altay Türkleri* : TK II, 23 (1964), s. 47-50.
308. *Ziya Gökalp'in Azerbaycan Türklüğü üzerindeki tesiri* : TK II, 24 (1964), s. 10-15.
309. *Sibirya Türkleri* : TK II, 24 (1964), s. 44-48.
310. *Atatürk ve Şark milliyetçiliği dâvası* : TK III, 25 (1964), s. 14-17.

1965

311. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma XI (1964-1965), 1. s. 136-137.
312. *La littérature Turque de l'Époque des Karakhanides* : Ph TF II, Wiesbaden (1965), s. 267-275.
313. *Die Aserbeidschanische literatur* : Ph TF II, Wiesbaden (1965), s. 635-699.

* Bu yazı imzasız neşredilmiştir.

** Dr. Cafer Ahmedoğlu imzası ile neşredilmiştir.

314. *Türk onomastiğinde ay ve güneş unsurları* : TDED XIII (1965), s. 19 - 28.
315. *Osmanlı İmparatorluğu onomastiğinde "Epitheta Ornantia"nın karakteristik çizgileri* : TM XIV (1965), s. 25 - 36.
316. *Anadolu ve Rumeli ağızları ünlü değişimleri* : TDAY Belleten 1964 (TDK 1965), s. 1 - 33.
317. *Reşit Rahmeti Arat* : [Nekroloji] TK III, 27 (1965), s.(19) 159-(21)161.
318. *Abakan Türkleri (Hakas'lar)* : TK III, 28 (1965), s. (19) 247-(23) 251.
319. *Kazak Türkleri* : TK III, 29 (1965), s. (10)—302—(14) 306.
320. *Doğu Türkistan Türklüğü* : TK III, 30 (1965), s. (16) 372-(20) 376.
321. *Batı-Türkistan Türkleri* : TK III, 31 (1965), s. (34) 454 —(42) 462.
- * 322. *"Hayes - Turkes" ? - Ermeniler tarafından yapılan Türk katliamının 60. yıldönümü münasebetiyle* : TK III, 32 (1965), s. (29) 529 — 34 (534).
323. *Türk - İslâm ordusu* : TK III, 35 (1965), s. (35) 839—(39) 843.
324. *Gökalp türkçülüğünün yorumlanması* : TK III, 36 (1965), s. (55) 939 —(59) 943.
325. *"Sağol Mustafa Kemal"* : TK IV, 37 (1965), s. 80 - 83.
326. *Kafkasya Türkleri* : TK IV, 38 (1965), (44) 172 —(50) 178.

1966

327. *Şaman - Sayacı'nın bir duası* : Reşit Rahmeti Arat İçin (Ankara 1966), s. 155 - 161:
- ** 328. *Yeniçağ Türk dili lûgatleri* : TDED XIV (1966), s. 9 - 52.
329. J. Németh. *Die Türken Von Vidin. Sprache, Folklore, Religion*, Budapest 1965, s. 420 : TDED XIV (1966), s. 130 - 132.
330. *Aydın İli ağızlarından örnekler ve etnografya bakımından özellikleri* : TDAY Belleten 1965 (TDK 1966), s. 1 - 28.
331. « *Die Charakteristischen Züge Der In Der Toponymik Gebrauchten "Epitheta Ornantia" Im Osmanischen Reiche* » : Proceedings of the Eighth International Congress of Onomastic Sciences (1966. Mouton), s. 82 - 84.

* Dr. Ahmet Muhtar imzası ile neşredilmiştir.

** Özden Tanerineç ile birlikte

332. *Nevâî'nin Türk Dilli "Hamse"si* : TD 173 (Şubat 1966), s. 298-300.
333. *Kâşgarlı Mahmut ve Türk Dili* : TY V, 6 (324), (1960), s. 11-14.
334. *Bilinmeyen tarafları ile üstad Fuad Köprülü* : TK IV, 47 (1966), s. (15) 943 — (19) 947.
335. *Azerbaycan'ın öztürkçeciliği* : TK IV, 48 (1966), s. (13) 1101 — (15) 1103.
336. *Kültürcü Atatürk* : TK V, 49 (1966), s. 16-20.
337. *İran Türkleri* : TK V, 50 (1966), s. (29) 125 — (37) 133.
338. *Rusyadan Göç eden Türklerin çileleri* : Türk Dünyası, sayı 2 (1966), s. 27-29.
339. *Kâşgarlı Mahmut Türkistan'ın büyük düşünürü* : Türk Dünyası, sayı 3 (1966), s. 1-5.

1967

340. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma XII (1966/67), 1. s. 153-154.
341. *Abdülhak Hâmid'in stilistik kelime yaratıcılığı* : TDED XV (1967), s. 1-12.
342. *Azerbaycan muhacereti* : Türk Dünyası.
- * 343. *Sen işit, sen duymuş ol* : TK V, 52 (1967), s. (18) 250 — (22) 254.
344. *Sadri Maksudi Arsal'ın aziz hatırasına* : TK V, 53 (1967), s. (13) 309 — (16) 312.
- * 345. *"İnsan yiyen Türkler"* : TK V, 54 (1967), s. (9) 401 — (14) 406.
346. *Azerbaycan Türkleri* : TK V, 54 (1967), s. (20) 412 — (28) 420.
347. *Çin Kaynaklarının Saçören Türkleri* : VI. Türk Tarih Kongresi, Ankara. 20-26 Ekim 1961, Kongreye sunulan bildiriler. TTK. yay. (Ankara 1967), s. 89-95.
348. *Atatürk'ün huzuruyla bir oturma* : TK VI, 61 (1967), s. 48-52.
349. *Başvekilimizin Azerbaycan'ı ziyareti dolayısıyla* : TK VI, 62 (1967), s. 83-88.
350. *Büyük Türk kültürcüsü Atatürk* : Bilgi, Muallimler Birliği Neşir Organı XXI, 245-246 (1967), s. 5-7.

* Dr. Ahmet Salmalı imzası ile negredilmiştir.

1968

351. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)* : Onoma XIII (1968), 1. s. 134.
352. *Akhisar ve Cihanbeyli ağızları* : TDAY Belleten 1967 (TDK 1968), s. 1 - 38.
353. *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü* : TDK yay. sayı 260 (İstanbul 1968), s. XVI+320.
354. *Hakikî Köprülü* : TM XV (1968), s. 1 - 10.
355. *The Migration of the Caucasian Peoples in the last 150 years* : Turan, No. 4 (1968), s. 1 - 3.
356. *Türkistan Türk Dili ve Edebiyatı* : Dergi, 54 (1968), s. 3 - 16.

1969

357. *Filolojide insan ve hayvan soybirliği* : TDAY Belleten 1968 (1969), s. 1 - 15.
358. *Unutulmak yolundaki türkçe kelimeler* : TDED XVII'de neşredilmektedir.
359. *Milletler arası sözlükte türkçe unsurlar* : TDAY Belleten 1969'da neşredilmektedir.
360. *Er kişi hatun kişi niyetine* : Necati Lûgal Armağanı'nda neşredilmektedir.
361. *Türk Dili Tarihi I* : Edebiyat Fakültesi yayınları arasında neşredilmektedir.
362. *Türk Kavimleri* : Neşredilmektedir.

Not : 1933 yılının sonuna imzasız neşredilen şu makaleler ilâve edilmelidir.

363. *Haberler* : AYB II (1933), s. 96.
364. Yuryevskiy, E. *Beş senelik plân neticesinde "maddî refah"* "Posledniya Novosti" gazetesi. N. 4356/6: AYB II (1933), s.136-142.
365. *Matbuat* : İstiklâl, Emel Mecmuası, Turan, Yana Millî Yol, Yaş Türkistan, Kafkasya Dağlıları : AYB II (1933), s. 142 - 144.
366. *Matbuat* : İstiklâl, Kaskasya Dağlıları : AYB II (1933), s.239-240.
367. *Haberler* : AYB II (1933), s. 270 - 272.
368. *Esir Türk Elleri muhacirlerinin Cümhuriyetin onuncu yılını tesitleri* : AYB II (1933), s. 420 - 427.